

PLASTYKA

WYMAGANIA EDUKACYJNE KLASA 5

Wymagania podstawowe

Podaje przykłady powiązań między sztukami plastycznymi a innymi dziedzinami sztuki, wymienia miejsca gromadzące dzieła sztuki, wykonuje w dowolnej technice pracę na określony temat, wyjaśnia, czym jest walor, podaje sposoby zmieniania waloru, stosuje w swojej pracy barwy zróżnicowane walorowo, wyjaśnia, czym jest gama barwna, wymienia i charakteryzuje rodzaje gam barwnych, tłumaczy, czym jest kolor lokalny, wskazuje kilka przykładów w najbliższym otoczeniu, wyjaśnia, czym jest tonacja, określa gamę barwną i tonację wybranych obrazów, wykonuje pracę w wybranej gamie barwnej.

Tłumaczy, na czym polega kontrast barwny, rozróżnia i rozpoznaje na reprodukcjach różnorodne kontrasty kolorystyczne, posługuje się wybranym kontrastem barwnym w działaniach plastycznych, wykonuje pracę plastyczną, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku, sytuuje epokę średniowiecza w czasie, wymienia cechy wytworów sztuki średniowiecznej, podaje przykłady dzieł sztuki romańskiej i gotyckiej, tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką średniowiecza planuje kolejne etapy swojej pracy, wykonuje element dekoracyjny, korzystając z podanych propozycji, stosuje w działaniach plastycznych określone techniki i materiały.

Wyjaśnia, czym jest faktura, określa rodzaje różnych powierzchni na przykładach z najbliższego otoczenia, podaje poznane przykłady otrzymywania faktury w działaniach plastycznych, przedstawia przykłady faktury w rysunku, malarstwie i rzeźbie, uzyskuje w pracy fakturę poprzez odciśnięcie przedmiotu, zastosowanie frotażu lub użycie form o określonych powierzchniach, wykonuje pracę plastyczną, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku. Wyjaśnia, czym jest forma, wyodrębnia i określa kształty przedmiotów z najbliższego otoczenia, zaznacza w działaniach plastycznych kształty przedmiotów o prostej budowie, tłumaczy, jaka jest różnica między formą płaską a przestrzenną, wykorzystuje wybrane formy w działaniach plastycznych.

Tłumaczy, na czym polega kontrast form w dziele sztuki, wyjaśnia, czym są proporcje form w dziele sztuki, posługuje się kontrastem form w działaniach plastycznych, wykonuje pracę plastyczną, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku sytuuje epokę w czasie, wymienia cechy wytworów sztuki renesansowej, podaje przykłady dzieł sztuki renesansowej, tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką renesansu. Planuje kolejne etapy swojej pracy, wykonuje element dekoracyjny, korzystając z podanych propozycji, stosuje w działaniach plastycznych określone techniki i materiały wyjaśnia, czym jest kompozycja, wskazuje przykłady kompozycji centralnej w najbliższym otoczeniu, rozpoznaje kompozycję centralną w dziele sztuki, wykorzystuje zasady tworzenia kompozycji centralnej w działaniach plastycznych. Wymienia niektóre cechy kompozycji symetrycznej i asymetrycznej, wskazuje przykłady kompozycji symetrycznej w najbliższym otoczeniu, rozpoznaje układy symetryczne i asymetryczne na płaszczyźnie oraz w przestrzeni, tworzy kompozycję symetryczną i asymetryczną za pomocą poznanych środków wyrazu, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku wymienia cechy kompozycji otwartej i zamkniętej, wskazuje przykłady kompozycji otwartej i zamkniętej w najbliższym otoczeniu, określa rodzaj kompozycji wybranych dzieł malarskich, stosuje kompozycję otwartą i zamkniętą w działaniach plastycznych.

Omawia cechy kompozycji statycznej i dynamicznej, podaje przykłady kompozycji statycznej i dynamicznej w najbliższym otoczeniu, wymienia elementy i układy tworzące kompozycję dynamiczną i statyczną, wskazuje przykłady kompozycji statycznej i dynamicznej w reprodukcjach wybranych dzieł, tworzy kompozycję dynamiczną za pomocą

poznanych środków wyrazu, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku. Sytuuje epokę w czasie, wymienia cechy wytworów sztuki barokowej, podaje przykłady dzieł sztuki baroku, tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką baroku. Sytuuje epokę w czasie, wymienia cechy wytworów sztuki klasycystycznej, podaje przykłady dzieł sztuki klasycyzmu, tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką klasycyzmu. Planuje kolejne etapy swojej pracy, wykonuje element dekoracyjny, korzystając z podanych propozycji, stosuje w działaniach plastycznych określone techniki i materiały.

Wskazuje układy rytmiczne w najbliższym otoczeniu, rozpoznaje kompozycję rytmiczną w dziele sztuki, wyjaśnia, czym się charakteryzuje kompozycja rytmiczna, tworzy na płaszczyźnie układy z zastosowaniem kompozycji rytmicznej, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku. Podaje przykłady różnych układów form w naturze, wykonuje pracę plastyczną inspirowaną formami naturalnymi. planuje kolejne etapy swojej pracy, wykonuje element dekoracyjny, korzystając z podanych propozycji, stosuje w działaniach plastycznych określone techniki i materiały.

Wymagania ponadpodstawowe

Wymienia kilka nazw wydarzeń artystycznych odbywających się w kraju lub na świecie, wyjaśnia, kim są kustosz, konserwator, kurator, wykonuje ilustrację do utworu muzycznego, wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne linie, plamy i barwy. Stosuje walor w działaniach plastycznych odpowiednio do tematu i charakteru pracy, omawia wybraną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanych zróżnicowań walorowych, opisuje wpływ waloru na wymowę dzieła na podstawie reprodukcji obrazu oraz własnej pracy, porównuje wybrane dzieła pod kątem zastosowanych walorów barw.

Podaje przykłady różnych rodzajów gamy barwnej z najbliższego otoczenia, porównuje gamy barwne i tonacje dwóch wybranych reprodukcji dzieł malarskich, omawia wybraną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanej gamy barwnej, wyraża w pracy plastycznej uczucia i nastroj za pomocą odpowiednio dobranych barw, ocenia wpływ zastosowanej tonacji na nastrój i wymowę dzieła na podstawie reprodukcji obrazu oraz własnej pracy, wymienia czynniki wpływające na odbiór barw, stosuje w działaniach plastycznych różne gamy barwne i tonacje. Stosuje różnorodne rodzaje kontrastów barwnych w działaniach plastycznych, tworzy z wyobraźni pracę plastyczną w wybranej technice, twórczo interpretując zadanie.

Określa ramy czasowe okresu romańskiego i gotyckiego w sztuce, rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki średniowiecznej, wymienia przykłady wytworów sztuki romańskiej i gotyckiej z dziedziny malarstwa, rzeźby i architektury, tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką średniowiecza, twórczo interpretując temat, wyjaśnia znaczenie stylu w sztuce. Projektuje i tworzy dekorację według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne linie, plamy, barwy i kształty, stosuje różne techniki i narzędzia plastyczne, wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów, dba o estetyczne i staranne wykonanie pracy. Omawia wybraną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanej faktury, porównuje faktury dwóch wybranych reprodukcji dzieł malarskich lub rzeźbiarskich, ocenia wpływ faktury na nastrój i wymowę dzieła na podstawie reprodukcji obrazu oraz własnej pracy, tworzy z wyobraźni pracę plastyczną, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne faktury, omawia różnice w fakturach uzyskanych w różnego typu działaniach plastycznych, wyjaśnia, czemu służy stosowanie faktury w rysunku, malarstwie i rzeźbie.

Wyjaśnia funkcję formy w sztuce, tłumaczy, czym się różni forma przestrzenna od rzeźby, porównuje formy dwóch wybranych reprodukcji dzieł malarskich lub rzeźbiarskich,

ocenia wpływ zastosowanych kształtów lub brył na nastrój i wymowę dzieła na podstawie reprodukcji obrazu lub rzeźby oraz własnej pracy, wykorzystuje formę jako środek wyrazu plastycznego w działaniach twórczych. Ocenia wpływ proporcji lub kontrastów form na nastrój i wymowę dzieła na podstawie reprodukcji oraz własnej pracy, porównuje wybrane dzieła pod kątem zastosowanych proporcji lub kontrastów form, wyraża w pracy plastycznej uczucia i nastrój za pomocą kontrastowo lub proporcjonalnie zestawionych form, stosuje różnorodne rodzaje kontrastów form w działaniach plastycznych, tworzy z wyobraźni pracę plastyczną, twórczo interpretując zadanie.

Określa ramy czasowe epoki, rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki renesansowej, wymienia przykłady wytworów sztuki renesansu z dziedziny malarstwa, rzeźby i architektury, tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką odrodzenia, twórczo interpretując temat. Projektuje i tworzy dekorację według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne linie, plamy, barwy i kształty, stosuje różne techniki i narzędzia plastyczne, wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów, dba o estetyczne i staranne wykonanie pracy. Przedstawia rolę kompozycji jako środka wyrazu plastycznego, określa cechy kompozycji centralnej na przykładzie wybranej reprodukcji obrazu, wyjaśnia, czym jest akcent plastyczny, wskazuje w dziele akcent plastyczny, stosuje kompozycję centralną i akcent plastyczny w działaniach twórczych, wskazuje różnice między kompozycją symetryczną i asymetryczną, omawia cechy kompozycji symetrycznej i asymetrycznej na przykładzie wybranych reprodukcji, porównuje wybrane obrazy pod kątem zastosowanej kompozycji, twórczo stosuje kompozycję symetryczną i asymetryczną w działaniach plastycznych, tworzy z wyobraźni pracę plastyczną, twórczo interpretując zadanie.

Wskazuje różnice między kompozycją otwartą i zamkniętą, przedstawia rolę kompozycji jako środka wyrazu plastycznego, porównuje wybrane reprodukcje dzieł pod kątem zastosowanej kompozycji, w twórczy sposób stosuje odpowiednie środki wyrazu plastycznego do ukazania kompozycji otwartej i zamkniętej, tworzy kompozycję otwartą i zamkniętą na płaszczyźnie z zastosowaniem wybranej techniki. Wskazuje różnice między kompozycją statyczną i dynamiczną, wykonuje na płaszczyźnie kompozycję dynamiczną z zastosowaniem wybranej techniki plastycznej, omawia wybrane reprodukcje pod kątem zastosowanej kompozycji, twórczo wykorzystuje różnorodne techniki i środki wyrazu do tworzenia kompozycji statycznej i dynamicznej, tworzy z wyobraźni pracę plastyczną, twórczo interpretując zadanie.

Określa ramy czasowe epoki, rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki barokowej, wymienia przykłady wytworów sztuki baroku z dziedziny malarstwa, rzeźby i architektury, tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką baroku, twórczo interpretując temat. Określa ramy czasowe epoki, rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki klasycyzmu, wymienia przykłady wytworów sztuki klasycyzmu z dziedziny malarstwa, rzeźby i architektury, tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką klasycyzmu, twórczo interpretując temat. Projektuje i tworzy dekorację według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne linie, plamy, barwy i kształty, stosuje różne techniki i narzędzia plastyczne, wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów, dba o estetyczne i staranne wykonanie pracy. Omawia wybraną reprodukcję obrazu pod kątem zastosowanej kompozycji rytmicznej, wskazuje przykłady kompozycji rytmicznej w wybranych dziełach, wyjaśnia, jakie zjawiska można przedstawić na płaszczyźnie z zastosowaniem kompozycji rytmicznej, tworzy z wyobraźni pracę plastyczną, twórczo interpretując zadanie. Wskazuje podobieństwa między różnymi kompozycjami dzieł sztuki a układami form naturalnych, wykonuje dokumentację fotograficzną, filmową lub rysunkową układów widocznych w formach naturalnych i sztucznych.

Projektuje i tworzy dekorację według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne linie, plamy, barwy i kształty, stosuje różne

techniki i narzędzia plastyczne, wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów, dba o estetyczne i staranne wykonanie pracy.